

ANDRE MARI GURE AMA

Ama-semeak alkarekin dijoaz: a -
marik semerik gabe ez eta semerik amarik gabe
ere ez. Andre Mari`ri gizonokiko kidetasun gu -
zia, Kristo`gandik datorkio; Kristo gure anai
dalako degu Ama Andre Mari.

Bi ama:

I Soiña`ren ama. Ama! Ora or ao beteko itzik
biguñ eztiena; biotz-mugira oro, sendo, indar
ditzazkena; ordu sail garatzetan gogoz aitatzen
deguna. Ama! naigabe-miñetan oroitiz-iturri le-
guna. Urrutira ezagun genezake ama gabeko ume-
zurtza: illeak narraz, aupègia zikin, tirantea
zintzilik, beatz-muturrak agirifñ... Ez da ori
aski. Aren begiratua! Errukarria, bakardadean
azi ume zorigabea! Nork iñutu ote du? ama-orde-
koren batek; ez numbait benetako ama izan; ez
baita benetako ama iñola ere umea`ri bere aur-
tzaroan kontu artu diona edo bularretako esnez
azi duana; oneri ugatz-ama deitzen diogu; ama`
ren egin`bearrak auk ere, baiño ez amatasuna
damaiotenak. Ama`ri izen eta benetako amatasun,
aurra`ri izatena, lur onetara alegia, emateak
damaio,, aurra erditzeak dakarkio.

Aurra`k ama`ren bearrean arkitzen dira; go-
gozko bizitzan, anima`ren bizitan, geienak beñe-
peifñ, aur ta ume gera; ori ala izanik, ama`ren
bearrean gera.

II Gogozko Ama. Naturalki, naturaliter, gertatzen dana, gogoki, spiritualiter, gertatzen ote? Andre Mari' ren guganako amatasuna, bere eros-laguntze, corredemptio, esker-banatzte, dispensatio gratiarum, eta guzien bitarteko, mediatio universalis, oiekin, osoro elkarturik dago. Ori dala-ta teologialrien arteaneztabaida batzuk sortu dira; au da, oietan ia zein lenen.

Batzuk, eros-laguntza, gogozko amatsuna' ren aurrez-aurre ipintzen dutenak. Andre Mari gizonen ama bada, diote oiek, eros-lagun dalako da. Beste batzuntzat barriz atzekoz-aurre; eros-lagun gizonen ama dalako. Neoni ere auri itxastentzale. Ta izan ere, ama izan ezik, zer ikusi bai al zukean gurekin? Zer dala-ta gu erosten Kristo' ri lagun egin? Edo, aiek diotenez, Kristo' ri oñazeekin lagun egin ziolako gure ama? Leenik ere izan baizan ama. Bafia oietaz ez diardugu.

Naturalki ama izateko, semea erdi bear duala esan degu, au da, gizona munduratu. Gogoki, spiritualiter, izateko ere erdi beerra zuan? Erdi giñuzen? Bai. Nun? Lenen, aingerua' ri, Jainko-Semeak beragan aragi artzeko, baiezkoa eman zionean. Bigarren berriz, Kalbarioan Kristo' rekin batera oñazeak jasan zituanean.

Bi eratara gaitu Andre Marik seme; batera edo pilloan, globatim, Kristo' ren atal geradenez, eta nor bakoitza' ren ama bezela, Ugutz bitartez Kristau biurtzean. Orrela bada, izatez eta danez, de facto esse, kristau guzien ama da; ditekenez, in potentia, kristau ez diradenen guziena ere bai.

Ikus zagun beraz, au da:

TESIS:

Andre Mari, egiz eta ereduz, formaliter, gizon oron gogozko ama da; ama berriz, aingerua' ri Jainko-Semea gizon egiteko baiezkoa eman zionetik eta gurutz-ondoan oñazeak jasan zituanetik.

Azalpenak: ama; izena bakarrik ez, izena`k esan nai duana ere adierazi nai degu; au da, ama`ri amatasuna dagokiola.

Gogozko Ama: spiritualis; goi-eskerrak damaigun bizitzaren ama. Goi-eskerra Jesus`ek eman zigun; Jesus berriz Andre-mari`k; Jesus gabe eskerrik ez, Andre Mari gabe Jesus`ik ez; gero, Andre Mari gabe goi-eskerrik ez.

Egiz eta ereduz: Ez da Andre Mari gure ama Kristo`ren Ama dalako bakarrik; ez litzake ori nai-ko.

Aingerua`ri baiezkoa ematean: Andre Mari`ren "baietz", "fiat" arek, etzemakin, soilki, Kristo`ren amatasuna, gizonen ganako gogozko amatasuna ere bazemakin. Au da bada lenengo umea, Andre Mari`k semetzat artu gifuzen ume xoragarria.

Guk Kristo`kin izan gendun batasuna, alkartasuna, ondo ezagun zitzaion Andre Mari`ri. Ondotxo zekin jakin Andre Mari`k Jesus`ek esker ugari zekarzkiela eta esker oiek izakie`ri, bera, Mari, bitarteko izanik zijoazkiela. Ori ausnartuz eta gogoan garbi edukiz eta jakifia`ren gafiñean eta nai izan-da, scienter et volenter, onartu zuan Andre Mari`k gure amatasuna. Au izan zan ama`k aurra sortzen duan bezela, Andre Mari`k gu sortu gifuzen ume pozgarria.

Oñazea`k jasatean: Andre Mari`k Kristo erditzean, oñazerik gabe egin zuan. Ez orrela gu erditzean. Esan genezake: Nazaret`ko amatasuna, sortzekoa izan zan, Kalbario`ko bigarren amatasun au berriz, erditzekoa. Andre Mari`ren oñazeak bitarteko zirala ixuri nai izan zizkigun Kristok Bere eskerrak. Oñaze oiek sortzetik orduraño iraungo zuten. Beste era bat autetsi zezakean Aita Alguztidunak; gauzak ala dirala orde, Aita`ri atsegin zitzaizkioenetan Semea`ri ere zitzaion atsegin.

Andre Mari`k baietza ematean, Jesus`en opari neketsu`ari ere toki egin zion bere sabelean,

an, bere lurrun-babesean asi ta gorde sedifi. Andre Mari'ren onartze ori, eskeintz neketsuekin batuta, elkartuta zijoan; Kristo'ren naigabe ta ofazeerik lotuta alegia, Aita'ren gogoko zalako.

Eliz Ama'ren erakutsia'k:

I Andre Mari, gogozko Ama, Kristo'k aragi artzean.

Pio X'gnk, "Lux veritatis" idazkian: "Bera, Mari, au da, gizadia'ri Eroslea erdi ziolarik, Aren Ama da ta gurea ere on-ona, Kristo'k anai nai izan gaitulako. Ipsa scilicet, ex hoc quod Humani generis peperit Redemptorem, nostrum quoque omnium, quos Christus Dominus fratres habere voluit, quodammodo existit benignissima Mater".

Pio XII'gnk, "Mystici Corporis" idazkia'n: "Bera izan zan, sabel txit orban gabetik Kristo gure Jaun eta Eliz-buru... eman ziguna... Bera baita ere bada, Kristo'ren atal guzieren erditzalle. Ipsa fuit, quae Christum Dominum iam in virgineo gremio suo Ecclesiae Capitis dignitate donatum... edidit... Ipsa igitur, omnium membrorum Christi sanctissima Genitrix".

II Andre Mari, gogozko ama, gurutz-ondoan.

Pio VIII'gnk, "Praesentissimus" bula'n: "Bera izan ere da gure ama, Kristo'k gurutzean iltzer zegolarik eman zigun grazi ta erruki dun ama. Ipsa enim mater nostra, mater pietatis et gratiae, mater misericordiae, cui nos tradidit Christus in cruce moriturus".

Leon XIII'gnk, "Augustissimae Virginis" idazkia'n: "Eleizak beti danik euki duen bezela, Kristo'k Jon izendatzean, gizadi osoa adierazi zuan. In Joanne autem, quod perpetuo sensit Ecclesia, designavit Christus personam generis humani."

Pio XI'gnk, "Rerum Ecclesiae" idazkia'n: "Mari, gizon oro Kalbarioan semetzat eman zitzaizkiona. Maria, quae, cum homines universos in Calvaria habuerit materno animo suo commendatos!"

Idazteunak, zer digute?

"Stabat autem juxta crucem Jesu, mater eius, et soror matris eius... Cum vidisset ergo Jesus matrem, et discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri suae: Mulier, ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua"... (Jo. 19, 25-27) Jon garbi mintza zaigu; orain, itzetik ortzera artu bear al ditugu edo erokitasunari begiratu? Adierazten dutena esan ote nai izan zuan Jesus'ek?

Elizak asiera duanetik ontzat eman zitun itz oiek eta adierazten dutena esan nai dutela azaltzen digu; au da: Jesus'ek Andre Mari amatzat eman zigula. Andre Mari'k bere sabelean Jesus sortu zuanean gertaturikoa ta orain-arte ixillan gorderik zegoana, Jesus'ek gurutzetik azaldu zigun.

Garbi erakutsi digu Leon XIII'gnk.: "Eliza'k beti-danik eduki duan bezela, quod perpetuo sensit Ecclesia,... Kristo'k Jon izendatzean, gizadi osoa adierazi zuan".

Jon'ek gañuntzean esan dizkigunetatik ere, ezin genezake beste ezertxo atera.

Apokalipsin auxe erakusten zaigu: "Et signum magnum apparuit in coelo: Mulier amicta sole et luna sub pedibus eius, et in capite eius corona stellarum duodecim: et in utero habens, clamabat parturiens et cruciabatur ut pariat" (Ap. 12, 1-3)

Andre ori, Mari, Kristo'ren ama da; ez orde Kristo Burua'rena bakarrik, atalena ere bai.

Pio X'gnk, "Ad diem illum" idazkia'n argi emango digu: "Guziek dakitena da, andre ura Andre Mari dala, gure buru dan Kristo erdi zuana. Mulier amicta sole... Nullus ignorat Mulierem illam

Virginem Mariam significasse, quae Caput nostrum integra peperit. Vidit igitur Joannes Dei Matrem ex arcano quodam partu laborantem. Quonam partu? Nostrum plane... "Kristo erditzean Andre Mari'k erdi-mirik etzuan; oraingoan miriak nabari baditu bada, gu egin gaitulako izan dira, ta erdi bagaitu ama da.

Luka ebangelaria'k (2,7) dionetik ere ikus dezakegu:"Lenen semea erdi zuan, et peperit FILIUM suum", Jesus aurrenengoa bazan, geiago izan zituan. Sifismenak erakusten digunez orde, aragi-semerik etzuan Jesus besterik izan. Aragi-semerik ezean, gogo-semeak erdi zituan, eta nortzuk ote oiek gu ezik?

Eliz-gurasoa'k:

Agustin deuna'k:"Mari, atalen ama. Maria mater membrorum".

Epifani deunak:"Mari, bizi dutenen ama. Maria mater viventium".

Alfonso deunak:"Ez dute uste barik bere otseña'k Andre Mari ama deitzen, beste izenez ezin baiditeke deitu. Non fortuito Maria a servis suis Mater vocatur; imo videtur alio nomine vocari non posse".

Grignon Monfort deuna'k:"Ez dezute arkiko burua, soilki, erdi duan amarik".

Eleizak sarri deitzen du Andre Mari "ama errukitsu, pekatarien iges-leku, gaixoen osasun, Mari, grazia'ren ama... Mater misericordiae... refugium peccatorum, salus infirmorum, Maria mater gratiae..."

Teologi-azalpena:

I Andre Mari, Jesus eman zigulako, artes eta egiz gure ama deitzen degu, ta ala ja izan. Izan ere anima'ri bizia pekatuak sortu sion. Kristo orde, errukiak eraginda, guk galdu bizitza

itzultzera etorri zitzailgun: "Ego veni ut vitam habeant" (Jo. 10, 10) eta Jainko eta gizon tarteko zalarik, aitagoa egin zuan. Kristo gure animen Aita baldin bada, Kristo ekarri zigun Andre Mari, ama da.

II Kristo'k anai gaitu; anai berriz, Bere atal gorpuzki geradelako. Orrela bada, Andre Mari'k Kristo, osoro, totaliter, erdi zuan: Bura ta gorpuzki. Orduan, gu ere erdi giñuzen, gu ere seme gera.

III Andre Mari, kristau guziena ama da.

Amarekikoa'k, egin-bear auel dira: semea erdi, maite izan, janari eman, onera zuzendu, gaitzotatik gorde, seni-zatia banatu... Andre Mari'k kristauokin au ta geiago ederki baño ederkiago betetzen ditu: Erdi giñuzen, anima'ren bizitzara alegia; benetan gaitu maite, goi-eskerrez asetzen gaitu, etsaien atzaparretara ez gaitzen bere babesean gauzka, azkenean dagokigun seni-zatia ar dezagu, Jesus'i otoika daukagu...

IV Noiz, Andre Mari'k erdi giñuzen?

Esan degu: gorpuzkia'k erdi zituaneetik dator-
kio Andre Mari'ri gudanako amatasuna. Erditze o-
nek, orde, bi une garrantzitsu damazki: Jainko
Semea gizon egin zanekoa ta gurutzekoa. Bi une
bereizi oietan artu giñuzen bada semetzat Andre
Mari'k, ordu eskero da gure ama.

Orrela Bernardino deunak: "Ordutik, Andre Mari'k baietza eman zuneetik, guziori osasun iritxi zigun eta guziok, benetako ama'k semea'k daramazkin antzera, bere errailetan ginderaman. Et omnium salvationi per hunc consensum se dedicavit, ita ut ex tunc omnes in suis visceribus bajularet tanquam verissima mater filios suos".

Alfonso deuna'k: "Orduan, gurutz-onloan, esan ezin alako atsekabeen bitartez, esker bizitzara gu erditzean, Andre Mari, gure ama izendatua izan zan. Tunc enim parturiendo nos, vi incomprehensi-

bilis doloris, in vitam gratiae, Maria constituta est mater nostra".

-ztabaidarik gabe, Ama zaitugu, seme gaituzu.

Felix Galdona

Villaro'ko Sakramentinoa

JARRI